

// VEJLEDNING TIL SAMTALEKORT OM ANTISEMITISME

ANBEFALET OPSTART

For at skabe et fælles udgangspunkt for samtalerne kan I:

- starte med en kort fælles samtale om deltagerens viden og forforståelser
- tage udgangspunkt i håndbogen, så alle har et fælles vidensgrundlag
- se explainer-videoen: Antisemitisme – forstærker mange slags had: <https://stopekstremisme.dk/viden/kort-explainer-film-antisemitisme-forstaerker-mange-slags-had> (stopekstremisme.dk)
- afprøve en fælles pilotsamtale, fx med et af billederne i materialet

FORMÅL

Samtalekortene er udviklet til at skabe refleksion og dialog om antisemitisme som begreb, ytring og handling.

Materialet kan bruges i undervisning eller pædagogiske sammenhænge og lægger op til, at deltagerne undersøger forskellige perspektiver gennem samtale.

OPBYGNING

Materialet består af tre typer kort:

A – Udsagn

Kort med udsagn, som deltagerne tager stilling til.

B – Citater, cases og spørgsmål

Kort med citater, personlige beretninger og refleksionsspørgsmål.

C – Billeder

Kort med fotos og illustrationer til fælles fortolkning og samtale.

Kortene kan bruges samlet eller hver for sig.

FØR I GÅR I GANG

Det anbefales, at deltagerne:

- har et fælles grundlag for samtalen (fx gennem læsning eller introduktion)
- aftaler fælles samtaleregler
- er opmærksomme på, at der ikke findes ét rigtigt svar

Målet er at undersøge forskellige perspektiver – ikke at blive enige.

SÅDAN BRUGER I KORTENE

A: Udsagn (stillingtagen)

- Deltagerne arbejder i grupper (ca. 4 personer).
- Én trækker et kort og læser udsagnet op.
- Hver deltager tager stilling på en skala fra meget enig til meget uenig. Dette kan markeres med fx 4 genstande (glaskugler, papirkugler eller lign.), hvor antallet viser graden af enighed.
- Deltagerne vælger deres svar individuelt og viser det samtidig, så de ikke påvirkes af hinanden.

- Herefter begrundes deltagerne deres valg på skift, og gruppen undersøger forskelle i perspektiver.

Målet er at undersøge forskellige synspunkter – ikke at blive enige.

B: Citater, cases og spørgsmål

- Gruppen (3–4 personer) trækker et kort.
- Læs teksten højt sammen.
- Tal om spørgsmålene og udforsk forskellige perspektiver.
- Hjælp hinanden med at besvare spørgsmålene og giv plads til uenighed og refleksion.
- Det kan være en hjælp at notere begreber eller udsagn, I har brug for at få uddybet undervejs.

C: Billeder

- Se på billedet sammen.
- Del umiddelbare tanker og reaktioner.
- Brug konteksten til at uddybe forståelsen.
- Tal om, hvordan billeder påvirker opfattelser og holdninger.

UNDERVEJS

- Lyt aktivt til hinanden
- Stil nysgerrige spørgsmål
- Respektér forskellige synspunkter
- Brug evt. en pause/timeout, hvis samtalen bliver svær

AFRUNDING

Afslut med en fælles refleksion, fx:

- Hvilket kort skabte mest debat?
- Hvad var mest udfordrende at tale om?
- Har samtalen ændret jeres perspektiv?

DU STÅR MED EN DEL AF ET SAMLET UNDERVISNINGSMATERIALE

Hent materialet her: historielab.dk/antisemitisme

Dette undervisningsmateriale består af forskningsbaserede og undervisningsrettede materialer om antisemitisme til lærer- og pædagoguddannelserne. Materialerne kan bruges samlet eller hver for sig og rummer:

- Et kort webinar med introduktion og inspiration
- En faglig og didaktisk håndbog
- Samtalekort til refleksion og dialog
- Konkret inspiration til undervisning

Materialerne understøtter arbejdet med at forstå, identificere og undervise i antisemitisme samt håndtere dilemmaer og følsomme emner i professionel praksis.

Samtalekort og vejledning er udarbejdet af:
Jens Pietras og
Gry Eliassen

SAMTALEKORT A

Samtalekort A-1

Straffeloven § 266 b. (2024). Danske Love.
<https://danskelove.dk/straffeloven/266b>

SAMTALEKORT B

Samtalekort B-1

Goldstein, H. (2023). Tale til minde om Krystalnatten. Danske Taler.
<https://www.dansketaler.dk/tale/henri-goldsteins-tale-til-minde-om-krystalnatten>

Samtalekort B-2

Jødefejden. (u.å.). lex.dk. <https://lex.dk/Jødefejden>

Samtalekort B-3

Krasnik, M. (2023). En smal bro over afgrunden: Den 7. oktober, jøderne og palæstinenserne, krigen og håbet (s. 32). Gyldendal.

Samtalekort B-4

Det Jødiske Samfund i Danmark. (u.å.). Stigning i antisemitiske hændelser i 2024: Flere grove sager.
https://mosaiske.dk/akvah_2024/

Samtalekort B-5

Det Jødiske Samfund i Danmark. (u.å.). Stigning i antisemitiske hændelser i 2024: Flere grove sager.
https://mosaiske.dk/akvah_2024/

Samtalekort B-6

Krasnik, M. (2023). En smal bro over afgrunden: Den 7. oktober, jøderne og palæstinenserne, krigen og håbet (s. 41). Gyldendal.

Samtalekort B-7

Metz, G. (2005, 27. januar). Det skete, så kan det ske igen. Information.
<https://www.information.dk/2005/01/skete-saa-kan-ske-igen>

Samtalekort B-8

Christensen, M. F. (2015, 27. september). Flemming Rose: Vi har mistet tilliden til vores kultur. Jyllands-Posten.
<https://jyllands-posten.dk/kultur/ECE8058125/flemming-rose-vi-har-mistet-tilliden-til-vores-kultur/>

Samtalekort B-9

Vick, K. (2024, 29. oktober). The U.S. tasked Deborah Lipstadt with monitoring antisemitism. She's been busy. Time.
<https://time.com/7098794/deborah-lipstadt-antisemitism-interview/>

Samtalekort B-10

Clausen, B. (2005, 10. december). Ofre for ytringsfrihed bliver sjældent hørt. Kristeligt Dagblad.
<https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/ofre-ytringsfrihed-bliver-sj%C3%A6ldent-h%C3%B8rt>

Samtalekort B-11

Opråb fra 83 jøder: Vi har sjældent følt os så presset op mod muren. (2024, 15. januar). Politiken.
<https://politiken.dk/debat/art9707104/Vi-har-sj%C3%A6ldent-f%C3%B8lt-os-s%C3%A5-presset-op-mod-muren>

Samtalekort B-12

Regeringen. (2022). Regeringen lancerer handlingsplan mod antisemitisme.
<https://regeringen.dk/aktuelt/nyheder/2022/regeringen-lancerer-handlingsplan-mod-antisemitisme/>

Samtalekort B-13

Regeringen. (2022). Regeringen lancerer handlingsplan mod antisemitisme.
<https://regeringen.dk/aktuelt/nyheder/2022/regeringen-lancerer-handlingsplan-mod-antisemitisme/>

Samtalekort B-14

Arendt, H. (2007). The Jewish writings (J. Kohn & R. H. Feldman, red.). Schocken Books.

Samtalekort B-15

Greenberg, R. (2024, 12. juni). USA's FN-udsending i Københavns synagoge: Antisemitisme er en trussel mod samfundets hjørnesten. MIFF.
<https://miff.dk/antisemitisme/2024/06/12/usas-fn-udsending-i-kobenhavns-synagoge-antisemitisme-er-en-trussel-mod-samfundets-hjørnesten.htm>

Samtalekort B-16

Dahlin, U. (2020, 19. februar). Professor problematiserer belæg for statsministerens udtalelser om antisemitisme på yderste venstrefløj. Information.
<https://www.information.dk/indland/2020/02/professor-problematiserer-belaeg-statsministerens-udtalelser-antisemitisme-paa-yderste-venstrefloej>

Samtalekort B-17

Hergel, O. (2023, 23. december). Martin Krasnik er træt af at forsvare skolevalg til sine børn: "Det er faktisk et meget heftigt spørgsmål. Faktisk er det et absurd spørgsmål". Politiken.
<https://politiken.dk/danmark/art9670407/%C2%BBDet-er-faktisk-et-meget-heftigt-sp%C3%B8rgsm%C3%A5l.-Faktisk-er-det-et-absurd-sp%C3%B8rgsm%C3%A5l%C2%AB>

Samtalekort B-18

Hergel, O. (2023, 23. december). Martin Krasnik er træt af at forsvare skolevalg til sine børn: "Det er faktisk et meget heftigt spørgsmål. Faktisk er det et absurd spørgsmål". Politiken.
<https://politiken.dk/danmark/art9670407/%C2%BBDet-er-faktisk-et-meget-heftigt-sp%C3%B8rgsm%C3%A5l.-Faktisk-er-det-et-absurd-sp%C3%B8rgsm%C3%A5l%C2%AB>

Samtalekort B-23

Østergaard, A. (2020, 28. februar). Detektor kalder satire om omskæring antisemitisk – regeringen er tavs. DR.
<https://www.dr.dk/nyheder/detektor/detektor-joedisk-samfund-kalder-satire-om-omskaering-antisemitisk-regeringen-er-tavs>

SAMTALEKORT C – BILLEDER

Samtalekort C-1

Hartmann Schedel, Weltchronik, 1493 / Wikimedia Commons

Samtalekort C-2

United States Holocaust Memorial Museum, "Poster for the antisemitic museum exhibition Der ewige Jude", 1937

Samtalekort C-3

Foto: Daniel Ullrich (Threedots) / Wikimedia Commons, CC BY-SA 2.0 DE

Samtalekort C-4

Foto: smahel / Pixabay

Samtalekort C-5

Hertzog, P. / AFP / Ritzau Scanpix.

Samtalekort C-6

Bo Amstrup/Ritzau Scanpix.

Samtalekort C-7

Eliassen, G. Privatfoto.

Samtalekort C-8

Pietras, J. Privatfotos.

Samtalekort C-9

Charles Lucien Léandre: Kongen Rothschild, 1898 / Wikimedia Commons (public domain)